

Beslut

efter kvalitetsgranskning av stimulerande
undervisning för elever i årskurs 4 som ligger
långt fram i sin kunskapsutveckling vid
Drottninghögsskolan i Helsingborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Drottninghögsskolan avseende verksamhetens kvalitet gällande stimulerande undervisning för elever i årskurs 4 som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska att undervisningen i årskurs 4 genomförs på ett sådant sätt att elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling bibehåller sitt intresse för skolarbetet och får möjlighet att nå längre. De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning arbetar lärare metodiskt vid planering och i undervisning för att ge elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling möjlighet att nå längre?
2. I vilken utsträckning ger skolans ledning stöd för en undervisning som stimulerar elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling?

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området. I bilaga 2 finns beskrivet hur granskningen har genomförts. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. Granskningen genomförs i 29 skolor, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Drottninghögsskolan i Helsingborgs kommun ingår i denna granskning. Skolinspektionen besökte Drottninghögsskolan den 24 och 25 maj 2022 och en digital intervju genomfördes den 31 maj 2022. Besöket genomfördes av utredarna David Carvajal och Tomas Karlsson. Totalt fem gruppintervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn samt biträdande rektorn har genomförts, och fyra lektioner har observerats.

Beslut:

Lärares arbete med planering och undervisning för elever som ligger långt framme i sin kunskapsutveckling

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Skolledningens stöd för en undervisning som stimulerar elever som ligger långt framme i sin kunskapsutveckling

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

- Rektorn behöver i uppföljning och analys tydligare synliggöra resultat för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling och säkerställa att uppföljningen och analysen av dessa resultat används i skolans arbete med genomförande och utveckling av undervisningen för elevgruppen.
- Rektorn behöver etablera gemensamma rutiner och arbetssätt till stöd för att genomföra och utveckla en undervisning som möter behoven hos elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 11 januari 2023 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2019:5786) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Lärares arbete med planering och undervisning för elever som ligger långt framme i sin kunskapsutveckling

Inom denna frågeställning granskas följande fyra områden:

- I vilken utsträckning lärarens *planering av undervisningen* (även) utgår från behoven hos elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling.
- I vilken utsträckning läraren ger elever som ligger långt framme i sin kunskapsutveckling *tillräckliga utmaningar*.
- I vilken utsträckning de elever som nått långt/blir klara fort får *stöd för att komma vidare* i sin kunskapsutveckling.
- I vilken utsträckning undervisningen genomsyras av *ändamålsenliga förväntningar* på elevernas förmåga.

Skolinspektionen bedömer att lärarna i hög grad arbetar metodiskt vid planering och i undervisningen för att elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling ska ges möjlighet att nå längre.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att lärarna i sin planering av undervisningen förbereder uppgifter och material för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling, och att lärarna beaktar tidigare elevprestationer och reviderar sin planering utifrån elevernas förändrade behov för att kunna fortsätta utmana dem. Granskningen visar vidare att lärarna använder sig av flera olika metoder och material som ger eleverna en varierad undervisning. Granskningen visar också att lärarna i sin undervisning ger elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling mer utmanande uppgifter utifrån deras nivå, samt uppgifter för breddning och fördjupning. Granskningen visar även att eleverna ges lämplig form av lärarstöd och återkoppling för att komma vidare i sitt lärande, och att lärarnas förväntningar utgår från en aktuell bild av elevernas kunskande och förutsättningar, vilket kommer till uttryck i tilltal och bemötande. Det har inte framkommit annat än att lärarens undervisning är fri från uttryck för stereotypa föreställningar kopplade till elevers kön, socioekonomiska bakgrund och migrationsbakgrund.

Lärarnas planering av undervisningen

Granskningen visar att lärarna i sin planering av undervisningen förbereder uppgifter och material för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Av intervjuer med lärare och av skoluppgifter som Skolinspektionen tagit del av framgår det att lärarna exempelvis planerar för att nya arbetsområden presenteras på ett intresseväckande sätt, att lärarna utformar öppna uppgifter och att det finns extra och fördjupande uppgifter att tillgå. En lärare uttrycker att hen medvetet planerar en undervisning som ligger på en för eleverna utmanande nivå. Lärarna berättar vidare att de med stöd av en digital lärplattform förbereder uppgifter av olika svårighetsgrad och ser till att ha mer utmanande uppgifter till hands för elever som behöver det. För de elever som uppvisar särskilt intresse för ett arbetsområde söker lärarna också nytt material att använda i undervisningen eller ger tips på resurser som eleverna kan ta del av för att läsa vidare på egen tid. Lärarna berättar också att de presenterar undervisningens upplägg för eleverna och tar in elevernas synpunkter, önskemål eller intressen där det är möjligt för att skapa en stimulerande undervisning. Lärarna berättar dock att de inte i större utsträckning samplanerar undervisningen i syfte att särskilt nå elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Lärarna uppger att de tidigare vid olika tillfällen har samplanerat undervisningen för eleverna, men att de i nuläget inte samplanerar över arbetslagen. Lärarna ger exempel på hur de med lärarkollegor i samma arbetslag i viss utsträckning lyssnar in varandra gällande upplägg av undervisningen och hämtar inspiration från varandra, vilket skapar ett visst samarbete i undervisningens genomförande.

Granskningen visar vidare att lärarna beaktar tidigare elevprestationer och att de reviderar sin planering utifrån elevernas förändrade behov för att kunna fortsätta utmana dem. Av intervju med lärarna framgår att de med eleverna utvärderar och följer upp undervisningens upplägg. Eleverna kan uttrycka sina synpunkter både muntligt och skriftligt, och lärarna ställer också frågor till eleverna. Enligt lärarna har de vid dessa tillfällen möjlighet att upptäcka elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling eftersom eleverna ger uttryck för vad de tycker är lätt eller svårt i undervisningen. Lärarna ger exempel på att de efter en sådan utvärdering har reviderat sin planering och skapat uppgifter som passar elevgruppen, exempelvis när lärarna vid ett tillfälle planerat för en utomhuslektion men fick tänka om för att skapa uppgifter som kunde passa de elever som ligger längre fram i sin kunskapsutveckling.

Utmaningar i undervisningen

Granskningen visar att lärarna använder sig av flera olika metoder och material som ger eleverna en varierad undervisning. Av elev- och lärarintervjuer, observerade lektioner samt skoluppgifter framgår att eleverna möter en variation i form av gemensam genomgång, arbete i par eller grupp, arbete med informationssökning på internet samt arbete med digitalt spel med ämnessignifikans. Lärarna berättar

att de är ålagda att ha minst två lektioner utomhus i veckan, gärna fler. Lärarna använder sig dessutom av flera olika metoder och material så att eleverna får möta en variationsrik multimodal undervisning. Lärarna arbetar i undervisningen med ett upplevelsebaserat lärande och har flera projekt i undervisningen som tar vid utanför skolan, bland annat har eleverna besökt en byggarbetsplats och i samband med besök hos ett byggföretag fått prova på att grafiskt designa skolgården. Lärarna ger också exempel på att ämnena engelska och idrott- och hälsa integrerades och att eleverna fick kommunicera på engelska i ett dansprojekt. Representanter för elevhälsan uppger också att de har kännedom om att lärarna använder sig av många olika estetiska och digitala uttrycksmedel för att stimulera eleverna i undervisningen. Elevhälsan uppger också att för elever med annat modersmål än svenska är det bra att kunna få visa upp sina kunskaper på många olika sätt.

Granskningen visar vidare att lärarna i sin undervisning har möjlighet att ge elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling mer utmanande uppgifter utifrån deras nivå samt uppgifter med breddning och fördjupning. Av intervju med lärarna och elever samt av lektionsobservationer framgår att lärarna med hjälp av en digital lärplattform har tillgång till uppgifter av olika svårighetsgrader och att de elever som tidigt blir klara med uppgifter kan ta del av fler och fördjupande uppgifter. Eleverna berättar att lärarna lägger upp flera uppgifter på lärplattformen vilka byts ut efterhand och att eleverna kan be läraren om att lägga till uppgifter digitalt. Lärarna uppger också att i undervisningen tränas eleven i kooperativt lärande där eleven kan förklara och vägleda andra elever och på så vis uppvisa sina kunskaper i dialog med andra elever. I skoluppgifterna ser Skolinspektionen också exempel på uppgifter utan tak som ger möjlighet till fördjupning. Under lektionsobservationer ser Skolinspektionen exempel på att lärarna i undervisningen knyter an till elevernas intressen och till aktuella samhällsfrågor och livet utanför skolan. Skolinspektionen noterar dock att lektionerna till största del består av gemensamma genomgångar på samma nivå för samtliga elever, vilket ger mindre utrymme för eleverna att ta sig an uppgifter med breddning eller fördjupning. Lärarna berättar att de utifrån samtal med eleverna känner till att eleverna önskar och uppskattar lärarledda genomgångar, vilket också framkommer i intervju med eleverna.

Lärarstöd för att komma vidare i kunskapsutvecklingen

Granskningen visar att eleverna ges lämplig form av lärarstöd för att komma vidare i sitt lärande. Av lärarintervjuer och av lektionsobservationer framgår att lärarna med hjälp av den digitala lärplattformen under lektionen kan observera elever som snabbt blir klara med anvisade uppgifter, och att lärarna med hjälp av samma digitala verktyg kan förbereda extra nivåanpassade uppgifter. Vidare framkommer flera exempel på stöd elever får för att komma vidare i sin kunskapsutveckling. Det framgår av lektionsobservationer och av intervjuer med lärare att lärarna exempelvis byter språk mellan svenska, engelska och arabiska för att eleverna i möjligaste mån ska stöttas på sitt bästa undervisningsspråk. Även eleverna uppmanas att

stötta varandra genom att förklara för varandra på dessa språk. Skolan erbjuder också studiehandledning på arabiska en gång i veckan. Vidare framgår av intervjuer med lärare och lektionsobservationer att lärarna knyter an till elevernas intressen och förkunskaper. Exempelvis låter lärare eleverna under lektionerna vid ett flertal tillfällen använda exempel från sin vardag och sina fritidsintressen för att lösa uppgifter eller diskutera olika ämnesrelaterade saker. Det framkommer också att lärarna uppmärksammar och ger lika ledning och stöttning till elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling oavsett om de är flickor eller pojkar. Lärarna berättar exempelvis att de genom att fördela taltid i klassrummet till alla elever försöker motverka eventuella könsroller i undervisningen. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer förekommer flera exempel på att lärare går runt bland eleverna, även hos de elever som inte räcker upp handen, för att fånga upp deras förståelse och ge hjälp och stimulans.

Vidare visar granskningen att lärarna ger eleverna återkoppling om hur de ligger till och om hur de kan utvecklas ytterligare. Av intervju med lärare och elever samt av inkommen dokumentation framgår att lärare arbetar med respons och framåtsyftande kommentarer för att eleverna ska stimuleras och få kontinuerlig återkoppling i sitt lärande, både muntligen och med hjälp av ett digitalt verktyg. En lärare ger exempel på att hen har elevsamtal med eleverna om 5–10 minuter och där stämmer av vad eleverna redan kan och vad de önskar fördjupning om. Vid utvecklingssamtal lyfts elevens kunskapsnivå fram och eleven kan tillsammans med mentorn planera den fortsatta kunskapsutvecklingen. Skolinspektionen har vidare tagit del av individuella utvecklingsplaner (IUP) där det framgår hur eleven ligger till i förhållande till kunskapskraven för de olika ämnena, oftast med framåtsyftande kommentarer. Eleverna gör tillsammans med mentorn en överenskommelse vid utvecklingssamtalen vilken läggs till IUP:n, där det framgår vilka mål eleven vill nå samt hur elev, lärare och vårdnadshavare ska göra för att eleven ska nå uppsatta mål, såsom att läsa mer i skolan eller förhöras på uppgifter av vårdnadshavare.

Ändamålsenliga förväntningar

Granskningen visar att lärarnas förväntningar på eleverna utgår från en aktuell bild av elevernas kunnande och förutsättningar, vilket också kommer till uttryck i tilltal och bemötande. Av elev- och lärarintervjuer samt av lektionsobservationer framgår att lärarna på flera sätt ger uttryck för positiva förväntningar på eleverna. Lärarna berättar att de arbetar medvetet för att skapa goda relationer till eleverna för att visa att de har höga förväntningar på eleverna och för att skapa tilltro hos eleverna till att de kan bestämma över sin egen framtid och nå dit de önskar. Lärarna ger exempel på att de gör eleverna införstådda i att de förväntar sig att eleverna slutföra och lämnar in tilldelade uppgifter, inte att eleverna själva får avgöra om eller när de väljer ta sig an tilldelade uppgifter. Eleverna berättar att lärarna uppmanar dem att "tänka bort den lilla gubben i örat som viskar att man inte kan", att lärarna ger dem uppmuntrande kommentarer och att lärarna visar att de litar på elevernas

kunnande. Vid observerade lektioner finns exempel på att elever som vill ta sig an ytterligare uppgifter förväntas kunna redogöra för dessa till läraren vid senare tillfälle, att lärarna ger uppmuntrande ord och kommentarer samt fördelar talutrymme till elever som inte självmant räcker upp handen. Vidare finns en inkluderande lärmiljö med en tillåtande attityd där lärarna uppmuntrar eleverna att stötta varandra i syfte att tillsammans arbeta för nya vägar till kunskap och att eleverna ska bemöta varandra och ta del av varandras åsikter på ett respektfullt sätt.

Det har inte framkommit annat än att lärarens undervisning är fri från uttryck för stereotypa föreställningar kopplade till elevers kön, socioekonomiska bakgrund och migrationsbakgrund.

Skolledningens stöd för en undervisning som stimulerar elever som ligger långt framme i sin kunskapsutveckling

Inom denna frågeställning granskas följande tre områden:

- I vilken utsträckning skolans uppföljning av resultat ger underlag för genomförande och utveckling av undervisning som stimulerar elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling.
- I vilken utsträckning rektorn genom sin organisation skapar reella möjligheter för elevhälsa och lärare att samverka kring undervisning som stimulerar elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling.
- I vilken utsträckning rektorn genom sin organisation skapar reella möjligheter för lärare att – tillsammans eller på egen hand – genomföra och utveckla en undervisning som möter elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer att rektorn genom sin organisation på flera sätt ger stöd för samverkan kring utvecklingen av undervisningen, men att det saknas gemensamma rutiner för att identifiera och följa upp elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling, och att utveckla en undervisning som stimulerar elevgruppen.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling i begränsad utsträckning synliggörs i rektorns uppföljning av kunskapsresultat och undervisning. Granskningen visar vidare att rektorn genom sin organisation skapar goda och reella möjligheter för elevhälsa och lärare att samverka kring undervisningen för alla elever, även elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling, genom återkommande och regelbundna möten. Granskningen visar också att rektorn tillsammans

med sin personal kontinuerligt arbetar för att utveckla strategier och metoder för att utveckla undervisningen för alla elever, men att det saknas en gemensam handlingsplan och rutiner för genomförandet av undervisningen för elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Granskningen visar även att skolan har en organisation med upparbetade arbetssätt som ger möjlighet att implementera ny kunskap och utveckla undervisningen.

Uppföljning av resultat

Granskningen visar att elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling i begränsad utsträckning synliggörs i rektorns uppföljning av kunskapsresultat och undervisning. Rektorn uppger i intervju att rektorsfunktionen i sina analyssamtal om kunskapsresultat och undervisningens kvalitet har fokus på alla elever, och då ingår även elever som ligger längre fram i sin kunskapsutveckling. Av inkommen dokumentation och av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att skolan genomför kontinuerliga kartläggningar av elevernas kunskaper. Tre gånger per läsår testas elevernas läsfärdigheter i årskurserna 2–6, och under vårterminerna genomför huvudmannen en återkommande datainsamling av elevernas kunskaper i matematik för årskurserna 2, 4 och 5. Lärarna använder sig också av stöd från Nationellt centrum för matematikutbildning och bedömningsstöd från Skolverket. Vidare lägger lärarna kontinuerligt upp bedömningar i ett digitalt system där rektorn kan ta del av omdömen och elevernas IUP:er. Rektorn uppger i intervju att det digitala systemet med omdömen och IUP:er främst synliggör elever utifrån vilka insatser som finns, inte utifrån att eleverna exempelvis presterar bättre än förväntat resultat. Denna bild bekräftas också i intervju med representanter för elevhälsan som uttrycker att de haft diskussioner med både lärare och rektorn om att de skriftliga omdömena kan utvecklas så att det tydligare framgår vilka elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Rektorn uppger att det digitala systemet i sådant fall behöver göras om så att det tydligare framgår vilka elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Rektorn uppger vidare att rektorn med hjälp av ett analysinstrument kan följa upp elever som presterar väl i undervisningen då dessa elever ”grönmarkeras”. Lärarna berättar i intervju att de av skolledning och förstelärare delgetts information om andel elever som inte klarat kunskapskraven, samt om eleverna når kunskapskraven utifrån bedömningarna ”godtagbara” och ”mer än godtagbara”, men att de utöver det inte fått några specifika uppgifter eller analys om elevgruppen ifråga. Det har inte framkommit några skillnader mellan flickor och pojkar i uppföljningen av elevernas kunskapsresultat, enligt lärarna. Även representanter för elevhälsan uppger i intervju att de vid specialpedagogmöten delger rektorn sin analys vid uppföljning av omdömen och kartläggningar, men att detta främst gäller elever som riskerar att inte nå målen. Av de IUP:er som Skolinspektionen tagit del av framgår det inte helt tydligt att eleverna ifråga ligger långt fram i sin kunskapsutveckling, även om det finns exempel på framåtsyftande kommentarer.

Av samtliga intervjuer med skolpersonal framgår vidare att rektorn vid resultatuppföljning och analys involverar samtliga intervjuade personalkategorier. Huvudansvaret för resultatuppföljning och analys av kunskapsresultaten är delegerat till skolans förstelärare som i samband med detta ansvarar för att ta fram skolans prioriterade mål, och framöver även ansvarar för skolans kvalitetsrapport. Uppföljning av undervisningens kvalitet inhämtar rektorn främst via egna veckovisa möten med specialpedagoger och speciallärare, men det finns tillfällen då rektorn genomför egna lektionsobservationer. Av lärarintervjuer framgår att en sammanställning av kartläggningar och omdömen presenteras av förstelärarna till dem utifrån en diskussion om skolans prioriterade mål. Vidare visar granskningen att uppföljningen av skolans resultat används som underlag för att utveckla undervisningen för alla elever, men inte med fokus på elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Utifrån tidigare uppföljningar av resultat och undervisningens kvalitet har skolan, enligt lärarna, utarbetat prioriterade mål gällande matematik, språkutveckling och hälsa, och att dessa prioriterade mål är riktade mot alla elever. Av intervju med rektor framhålls att skolan har två pågående utvecklingsinsatser; en matematiksatsning som är styrd från huvudmannen, och skolans arbete med genrepedagogik. Genrepedagogiken beskrivs av rektorn som ett aktivt val i syfte att möta alla elever på flera olika nivåer kunskapsmässigt, och rektorn följer upp arbetet med genrepedagogiken med hjälp av specialpedagogerna. Av samtliga intervjuer med skolpersonal framgår att skolan inte har någon pågående utvecklingsinsats som riktar sig särskilt mot elevgruppen.

Stöd för elevhälsan att samverka med lärarna

Granskningen visar att rektorn genom sin organisation skapar goda och reella möjligheter för elevhälsa och lärare att samverka kring undervisningen för alla elever, även elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling, genom återkommande och regelbundna möten. Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektor samt av inkommen dokumentation framgår att rektor säkerställt att elevhälsoteamet på olika sätt ger lärarna stöd i att möta elever som har behov av mer utmaningar och stimulans i undervisningen, även om elevhälsoteamet inte har ett specifikt uppdrag att arbeta riktat mot elevgruppen. På skolan finns exempelvis så kallade "träningstisdagar" där lärare och specialpedagoger möts återkommande kring frågor om undervisningen och för att finna stimulerande och utmanande skoluppgifter och lärsituationer. Utöver de reguljära träningstisdagarna kan lärarna vid andra tillfällen efter behov samråda med specialpedagoger och lärare i andra arbetslag, och av samtliga intervjuer framgår att det finns goda möjligheter till samverkan mellan lärare och elevhälsans funktioner. Lärarna berättar att varje arbetslag erbjuds ett konsultationsteam vid träningstisdagarna och att stödet är brett då konsultationerna kan gälla både klassen, lektionerna eller lärmiljön. Elevhälsan beskrivs av lärarna som tillgängliga och kan delta på lektioner för att observera, både utifrån specifikt uppdrag eller spontana besök. En lärare ger exempel på att hen och elevhälsan samverkat kring utformandet av ett prov och att hen fick bekräftat

av elevhälsan att provet var väl utformat för att även möta elever som ligger längre fram i sin kunskapsutveckling. En annan lärare ger exempel på att specialpedagoger varit inkopplade för att möta den aktuella elevgruppens behov, men uppger samtidigt att större delen av kontakten med elevhälsan tas när lärare känner oro för eleverna gällande kunskapsresultat eller hög frånvaro. Vidare framgår av intervju med elevhälsan att det är lärarna som har ansvar för att identifiera elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling, men att elevhälsan kan fungera som stöd i detta arbete. Representanter för elevhälsan berättar att de diskuterar med lärarna hur de kan bibehålla och utveckla intresset för skolarbetet hos samtliga elever, inklusive elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling, och då främst i diskussioner om lärmiljö och att finna differentierade uppgifter för elevgruppen. Representanterna för elevhälsan berättar vidare att lärarna kan behöva påminnas om att elevhälsan även kan stötta dem i utformandet av en stimulerande undervisning för elevgruppen ifråga.

Stöd för lärare i arbetet med undervisningen

Granskningen visar att rektorn tillsammans med sin personal kontinuerligt arbetar för att utveckla strategier och metoder för att utveckla undervisningen för alla elever, men att det saknas en gemensam handlingsplan och rutiner för genomförandet av undervisningen för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Skolinspektionen har av inkommen dokumentation mottagit flera exempel på skolans arbetssätt för att stimulera elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling, men av samma dokumentation fått bekräftat att skolan saknar gemensamma rutiner och handlingsplaner för detta arbete. Emellertid framgår också av dokumentation och intervjuer med lärare, rektor och elevhälsa att lärarnas undervisning utgår från ett gemensamt undervisningskoncept som syftar till att anpassa undervisningen så att den ska kunna stimulera samtliga elever. Enligt de intervjuade gynnar detta även elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Som tidigare framgått är skolans träningstisdagar ett forum för utveckling av undervisningen, och vars innehåll styrs av skolledningen. Av intervju med rektor och lärare framgår att det för övriga forum, såsom arbetslagsmöten, finns möjligheter för lärarna att diskutera undervisningen för elevgruppen, men att det är upp till lärarna att bestämma mötets innehåll. Rektorn påpekar att ytterligare möjligheter utöver de formella forumen finns utifrån lärarnas arbetsplatsförlagda tid. Lärare bekräftar i intervju forumens upplägg och uttrycker sig ha möjlighet att både delta och skapa sig mer tid att ta sig an frågor om undervisningen utifrån att lärarna har gemensam ramtid över alla årskurser. Lärarna uppger dock att de inte blivit instruerade att de vid sådant tillfälle särskilt ska beakta elevgruppen ifråga, utan att utveckling av undervisningen ska rikta sig mot alla elever, där också denna elevgrupp ingår.

Granskningen visar vidare att skolan har en organisation med upparbetade arbetssätt som ger möjlighet att implementera ny kunskap och utveckla undervisningen. Dock framgår det av samtliga intervjuer med skolpersonal att skolan inte har några

aktuella kompetensutvecklingsinsatser gällande undervisning för elevgruppen. Lärarna uppger att de utifrån de formella forumen har reella möjligheter att utveckla undervisningen, men att det behövs samsyn och kollegialt lärande kring elevgruppen. Det framkommer också i intervjuerna att skolan tidigare haft läsgrupper där elever över årskurserna kunde mötas för att stimuleras i sin kunskapsutveckling och att ett sådant arbete är på gång igen. Däremot finns i nuläget inga externa kontakter med andra skolor inom kommunen där skolorna samverkar eller har erfarenhetsutbyte kring just elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver i uppföljning och analys tydligare synliggöra resultat för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling och säkerställa att uppföljningen och analysen av dessa resultat används i skolans arbete med genomförande och utveckling av undervisningen för elevgruppen.

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt följer upp elevernas kunskapsresultat och undervisningens genomförande. Dock synliggörs inte elever som ligger längre fram i sin kunskapsutveckling i lika hög utsträckning som övriga elever. Vidare visar granskningen att det visserligen pågår utvecklingsarbeten på skolan som syftar till att utveckla undervisningen för alla elever, men det finns inget utvecklingsarbete som riktas mot elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet med att skapa underlag för uppföljning av resultat och undervisningens genomförande som också synliggör elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Ett arbete bör inledas där rektor säkerställer att såväl elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling som deras behov av stimulans i undervisningen tydligare framgår i uppföljningen. På så sätt kan rektorn också följa upp om de pågående utvecklingsinsatserna även svarar mot denna grupp elevers behov av stimulerande och utmanande undervisning, eller om ytterligare insatser behövs.

- Rektorn behöver etablera gemensamma rutiner och arbetssätt till stöd för att genomföra och utveckla en undervisning som möter behoven hos elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling.

Granskningen visar att det saknas gemensamma rutiner och arbetssätt för genomförandet av en undervisning som stimulerar och utmanar elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Vidare saknas kompetensutvecklingsinsatser gällande undervisning för elevgruppen.

Skolinspektionen har av inkommen dokumentation mottagit flera exempel på skolans arbetssätt för att stimulera elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling, men av samma dokumentation fått bekräftat att skolan saknar gemensamma rutiner och handlingsplaner för detta arbete. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn behöver se till att det utarbetas och fastställs gemensamma rutiner och strategier för att utveckla undervisningen för elevgruppen. Ett sådant arbete kan med fördel involvera både lärare, nyckelpersoner med särskilt uppdrag för undervisningens utveckling, elevhälsan samt rektorsfunktionen i syfte att ge gemensam kompetensutveckling och skapa samsyn för hur skolan ska arbeta med elevgruppen.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Becklutfattaren

X David Carvajal

Föredragande
Signerat av: David Carvajal

I handläggningen av ärendet har även utredarna Tomas Karlsson och Anna Johansson deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Drottninghögsskolan är en kommunal skolenhet i Helsingborgs kommun med årskurserna F–6. Skolan har cirka 300 elever och i årskurs 4 går 20 elever.

Skolinspektionen besökte Drottninghögsskolan den 24 och 25 maj 2022. Vid besöket genomfördes lektionsobservationer och intervjuer med elever, lärare och representanter för elevhälsan. Intervju med rektorn och biträdande rektorn genomfördes digitalt den 31 maj 2022. Besöket och intervjuerna samt den efterföljande digitala intervjun genomfördes av utredarna David Carvajal och Tomas Karlsson.

Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- En gruppintervju med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor och biträdande rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Bilaga 3: Författningsstöd

Skollagen

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 221) framgår att i detta ligger att skolan har ett kompensatoriskt uppdrag beträffande de barn och elever som har sämre förutsättningar. Skolan ska också ge varje flicka och pojke lika möjlighet att utveckla sin fulla potential som människor.

2 kap. 25 §

Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 276) framgår att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och att en utgångspunkt är att lärande och hälsa på många sätt påverkas av samma faktorer. Vidare framgår att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper.

3 kap. 2 §

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling, för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 285) förtydligas att alla elever, även de som utvecklas snabbt, har rätt att få stimulans och utmaningar i skolarbetet. Även elever som lätt når kunskapskraven eller har speciella talanger har rätt att få en individanpassad undervisning och uppmuntran att nå ännu längre i sin kunskapsutveckling.

2011 års läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet

1 Skolans värdegrund och uppdrag

En likvärdig utbildning

I grundskolans läroplan anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Skolans uppdrag

Vidare är skolans uppdrag att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling.

2 Övergripande mål och riktlinjer

2.2 Kunskaper

Av läroplanen framgår även att skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Läraren ska bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande; stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan; organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får möjligheter till ämnesfördjupning, överblick och sammanhang. Alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

2.8 Rektorns ansvar

Vidare framgår av läroplanen att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningens och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna bland annat får den ledning och stimulans som de behöver och att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och

kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra för att utveckla utbildningen.